

ŽILINSKÝ
samosprávny kraj

KRAJSKÁ KNIŽNICA V ŽILINE

Verejné knižnice na Hornom Považí v roku 2016

**Knižnice, štatistické údaje,
zaujímavosti, inšpirácie...**

2017

Na úvod

Kniha - médium, ktoré pretrvalo tisícky rokov, by sa aj v dobe, ktorú práve žijeme, mala stať každodennou súčasťou nášho života a návšteva knižnice, ktorá knihy získava, spracováva, uchováva a požičiava, by pre súčasného človeka stále mala zostať jedinečnou inštitúciou poskytujúcou informácie, vzdelávanie i relax. Knižnica v súčasnosti však už zďaleka nie je len o požičiavaní kníh, ale súčasná knižnica je významným kultúrno-spoločenským a komunitným priestorom, kde sa ponúka vzdelávanie, oddych i sociálny kontakt. V ostatnom čase verejné knižnice okrem tradičných funkcií – poskytovania informácií a požičiavania literatúry, vo väčšej miere ako inokedy, organizujú vzdelávacie a iné kultúrno-spoločenské podujatia a priestor knižnice sprístupňujú okrem škôl aj iným komunitám, ktoré sa vo verejnom priestore aktivizujú a hľadajú podmienky a priestor pre svoju činnosť a utužovanie sociálnych kontaktov. Súčasná knižnica by sa pri poskytovaní služieb mali prispôbovať trendu a požiadavkám doby. Okrem zabezpečenia dostatku nových knižničných dokumentov by mali poskytovať prístup aj k online informáciám. Priestor knižnice by mal byť moderný, technicky dobre vybavený a prispôbený aktivitám, ktoré knižnica realizuje. Spomínané podmienky pre činnosť knižnice by mali podľa možnosti zabezpečovať zriaďovatelia knižníc na úrovni miest a obcí, preto zrevitalizovaný interiér knižnice, finančné prostriedky na nákup nových kníh, počítačové a reprografické vybavenie a pripojenie na internet by malo byť pre každú mestskú aj obecnú knižnicu samozrejmosťou a obecné zastupiteľstvá by na to mali pamätať aj pri schvaľovaní svojich rozpočtov. Knižnica by sa mala stať neoddeliteľnou súčasťou kultúry, ktorú pre občana obec zabezpečuje a knihovník by mal byť spolutvorcom i súčasťou tejto kultúry, do ktorej patrí kultúrne prostredie knižnice, dostatok vzdelávacej i relaxačnej literatúry, možnosť prístupu k informáciám aj prostredníctvom internetu, možnosť využitia reprografickej techniky, rôznorodé kolektívne kultúrne aktivity zamerané na rozvoj čitateľskej gramotnosti a pod. Aj napriek súčasnému trendu – miernemu znižovaniu počtu čitateľov knižníc a útlmu čítania, aj knižnice v mestách i obciach by mali občanom ponúknuť alternatívu kvalitného trávenia voľného času v kultúrnom prostredí knižníc. Informácie o tom, že v mnohých obciach a mestách okresu Žilina a Bytča to tak aj je, Vám prinášame na nasledovných stránkach predkladaného materiálu.

Deti a čitateľská gramotnosť

Aj napriek prieniku moderných informačných a komunikačných technológií do všetkých oblastí života našej spoločnosti, dobrá čitateľská gramotnosť je základným predpokladom pre rýchle získavanie nových vedomostí, odborných znalostí, a tým aj základným predpokladom pre dosiahnutie cieľov v pracovnom i osobnom živote človeka. V rámci výskumov v oblasti čitateľskej gramotnosti žiakov na európskej i svetovej úrovni sa ukázalo, že Slovensko sa umiestnilo na spodných priečkach zúčastnených krajín. V ostatnom meraní PISA v roku 2012 (PISA – skratka pre medzinárodný prieskum vedomostí a zručností študentov – z anglického Programme for International Student Assessment, ktorého cieľom bolo celosvetové porovnanie dosiahnutého stupňa vedomostí a zručností žiakov a študentov) sa Slovensko umiestnilo na 32. mieste. Za Slovenskom sa z krajín OECD umiestnili iba žiaci z Čile a Mexika. (OECD Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj z angl. Organisation for Economic Co-operation and Development je medzivládna organizácia tridsiatich piatich ekonomicky najrozvinutejších štátov sveta, ktoré prijali princípy demokracie a trhovej ekonomiky). Najnižšiu úroveň čitateľskej gramotnosti u nás dosahuje až 28 % žiakov, v OECD je to 18% žiakov. Naopak najvyššiu úroveň na Slovensku dosahujú iba 4%-á žiaci, v OECD je to až 8,5%. Na Slovensku oproti roku 2009 stúpol podiel žiakov dosahujúcich najnižšiu úroveň, a to najviac sponedzi všetkých krajín OECD.* I keď sa úsilie vytvárať priestor pre formovanie schopnosti čítania s porozumením v ostatnom období na Slovensku posilňuje, viditeľné zlepšenie sa zatiaľ neprejavilo. Knihy majú v súčasnosti veľmi vážnych konkurentov, ktoré v deťoch potláčajú ich vlastnú kreativitu a predstavivosť. Deti si zvykli automaticky prijímať a preberať informácie z médií – hlavne z internetu, nie sú nútené samostatne tvoriť a formulovať svojej myšlienky, preto často ani nedokážu nájsť súvislosti v texte, ktorý si prečítajú. Z uvedeného vyplýva, že prvoradou úlohou učiteľov i knihovníkov dnešných čias je propagácia čítania, ktoré by sa malo stať súčasťou životného štýlu človeka 21. storočia. Knihy a čítanie by sa mali stať prirodzenou súčasťou života dieťaťa, a to už od útleho detstva. Túto naliehavú potrebu dnešných dní si uvedomujú aj knihovníci, ktorí na pôde knižníc hľadajú nové spôsoby a prítiažlivejšie formy práce s deťmi a knihou s cieľom neustále prehlbovať a upevňovať pozitívny vzťah detí ku knihám a čítaniu.

*(Materiál Inštitútu vzdelávacej politiky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR komentár 01/2014 20. 3. 2014 spracované Matejom Šiškovičom a Jánom Tomanom – „PISA 2012 výsledky Slovenska v kocke“).

Dni detskej knihy 2018 v Krajskej knižnici v Žiline

Motivácia detí k čítaniu, pravidelná návšteva knižnice, či osobné stretnutia s obľúbenými detskými spisovateľmi, ilustrátormi a vydavateľmi – to sú tri hlavné ciele pravidelne sa opakujúceho celoslovenského festivalu, ktorý nesie názov **Dni detskej knihy**. Je to najväčší celoslovenský festival spojený s detskou knihou a literatúrou, ktorý sa každý rok koná v inom meste a zúčastňujú sa ho desiatky najvýznamnejších slovenských detských spisovateľov, ilustrátorov a odborníkov z oblasti detskej knihy a literatúry. Festival nadväzuje na Medzinárodný deň detskej knihy, ktorý si medzinárodná verejnosť pripomína 2. apríla, v deň narodenia veľkého rozprávkara Hansa Christiana Andersena. Najbližší festival **Dni detskej knihy** sa bude konať v Žiline v dňoch 17. a 18. apríla 2018.

Hlavnými organizátormi 35. ročníka festivalu sú Krajská knižnica v Žiline v spolupráci s Bibiánou, Medzinárodným domom umenia pre deti a slovenskou sekciou IBBY (**IBBY** - slovenská sekcia Medzinárodnej únie pre detskú knihu - International Board on Books for Young People. **Bibiana**, Medzinárodný dom umenia pre deti je kultúrna inštitúcia s medzinárodnou pôsobnosťou. Orientuje sa na umeleckú tvorbu pre deti a mládež. Sprístupňuje deťom umenie rôznym netradičným spôsobom).

Jedným z hlavných cieľov festivalu je vytváranie priaznivých podmienok pre rozvoj a posilňovanie záujmu autorov, vydavateľov a verejnosti o pôvodnú literárnu tvorbu pre deti i mládež, podpora čitateľskej gramotnosti detí a prezentácia rôznych možností aktívneho trávenia voľného času s cieľom ukázať, že kniha nielen vzdeláva, ale aj zabáva. Súčasťou festivalu, ktorý sa bude konať v Žiline, budú besedy a stretnutia so známymi tvorcami detskej knihy – so spisovateľmi a ilustrátormi. V priebehu festivalu sa budú konať aj rôzne zaujímavé workshopy a tvorcovia detských kníh navštívia verejné knižnice a základné školy aj mimo územia mesta Žilina.

Podujatia na podporu predčítateľskej a čítateľskej gramotnosti detí v Materskej škole v Maršovej a v Základnej škole v Jablonovom zorganizované deťskými knihovníkmi Krajskej knižnice v Žiline

Dňa 5. 4. 2017 sme s cieľom podpory a propagácie knižníc a čítania navštívili obecné knižnice v Maršovej a v Jablonovom. Pre Materskú školu v Maršovej i Základnú školu v Jablonovom sme pripravili besedy, ktorých cieľom bolo

vzbudenie záujmu o čítanie u detí predškolského i mladšieho školského veku a nácvik správneho porozumeniu prečítaného textu. V priebehu obidvoch stretnutí sa deti dozvedeli základné informácie o knižnici a o tom, čo všetko im knižnica ponúka a prečo je dôležité, aby deti čítali alebo aby deťom v predškolskom veku čítal niekto iní. Deťom sme vysvetlili,

aké je čítanie kníh dôležité a ako im uľahčuje učenie. Hravou formou sme deti naučili, ako sa s knihami manipuluje a ako si v knižnici nájdu svoje obľúbené rozprávky, básničky, rôzne príbehy a knihy o zvieratkách. V Maršovej sme navštívili miestnu Materskú škôlku, kde sme pre deti predškolského veku pripravili besedu pod názvom Kohút ide do sveta. Deti sa cez očarujúci príbeh od autora Erica Carleho dozvedeli o kohútikovi, o jeho radoostiach i starostiach, ktoré zažil počas svojho putovania. Spomínaná rozprávková knižka je doplnená krásnymi farebnými ilustráciami, ktoré kohútika dokonale vystihli. Deti sa do besedy aktívne zapájali a s nadšením odpovedali na naše otázky. Počas besedy sme sa deti pýtali, čo a kedy najradšej čítajú a ako často navštevujú knižnicu. Všimli sme si, že aj v triede majú malú knižnicu, dokonca knihy v nej sú rozdelené na rozprávky, encyklopédie, básničky... Spoločne sme si knihy poprezerali a po skončení besedy sme sa s deťmi presunuli do obecnej knižnice, ktorá sa nachádza v podkrovných priestoroch obecného úradu. V Obecnej knižnici nám pani knihovníčka porozprávala veľa zaujímavostí o knihách a o možnostiach, ktoré knižnica deťom ponúka.

Útulné priestory Obcej knižnice v Maršovej zaujali aj deti z miestnej materskej škôlky

Obecná knižnica v Jablonovom, ktorú dlhé roky vedie pani knihovníčka Mária Balážová

Obecnú knižnicu v Jablonovom už 26 rokov vedie a spravuje pani knihovníčka Mária Balážová. V roku 2015 Krajská knižnica v Žiline ocenila dlhoročnú aktívnu prácu pani Balážovej a udelila jej ocenenie za dlhoročný rozvoj kultúry v obci a za úsilie prinášať obyvateľom obce, hlavne deťom, vzdelanie i relax prostredníctvom knihy. Počas návštevy nám pani knihovníčka Mária Balážová ukázala priestory knižnice a s nadšením nám o nej rozprávala. Dozvedeli sme sa, že knižnica slúži najmä deťom v predškolskom a mladšom školskom veku. Všimli sme si ako pani knihovníčka berie každú knihu do rúk s úctou. Každá z kníh ju rozcíti... Povedala nám, že pred otvorením knižnice knihy povykľadá na stôl, aby si deti povyberali a čo najviac čítali. Povedala nám, ako rada deťom číta práve v knižnici a aké aktivity organizuje počas roka a počas prázdnin. Videli sme, ako jej záleží na tom, aby deti čítali. Bola to práve ona, ktorá sa snažila, aby sa knižničný fond obohatil aj nové knihy prostredníctvom projektov, podanie ktorých sama iniciovala. Aby uspokojila záujem detí o knihy, priebežne využíva aj možnosti požičania kníh prostredníctvom výmenných fondov z Krajskej knižnice v Žiline, len aby mali čitatelia možnosť dostatočného výberu zaujímavých kníh. Naozaj veľmi veľa záleží od knihovníčky, aký má vzťah ku knihám a knižnici vôbec, aký má vzťah k svojim čitateľom, či dokáže získať finančné prostriedky na nákup nových kníh aj mimo rozpočtu obce. Tento potenciál v sebe ukrýva skromná, ale vážena a obľúbená dlhoročná knihovníčka pani Mária Balážová.

**Beseda so žiakmi
v Základnej škole
Jablonové**

Beseda Calvin nevie lietať v Základnej škole v Jablonovom

Po návšteve obecnej knižnice sme sa presunuli do Základnej školy v Jablonovom, ktorá sa nachádza v susedstve knižnice, kde nás už čakali deti. Tu sme sa s deťmi rozprávali o zaujímavej knihe od autorky Jennifer Berneovej Calvin nevie lietať. Príbeh je o vtáčikovi Calvinovi, ktorý sa síce nenaučil lietať, ale zato pozná veľa krásnych a poučných kníh, z ktorých sa dozvedel množstvo informácií, ktoré nakoniec jemu i ostatným vtáčikom zachránili život. Aj deti by si mali postupne budovať vzťah ku knihám – tak ako vtáčik Calvin. Všetky vedomosti získané z kníh sa deťom určite zídu. V priebehu podujatia boli deti zapojené aj do pohybovej aktivity s cieľom väčšieho porozumenia a prežitia textu knihy. V ďalšej časti besedy si deti so zvedavosťou prezerali aj ďalšie zaujímavé knižky, ktoré sme im prezentovali a z ktorých si mohli niektoré časti aj prečítať.

Pani učiteľka zo Základnej školy v Jablonovom nás informovala, že s deťmi pravidelne jedenkrát za týždeň obecnú knižnicu aj navštívia a čítajú si spolu s pani knihovničkou s cieľom, aby sa deti naučili plynule čítať a aby si zvykli knižnicu navštevovať už od útleho detstva.

Organizovanie podujatí v obecných knižniciach je dôležitou súčasťou mimoškolského vzdelávania detí a významný príspevok, ktorý obec ponúka deťom a obyvateľom svojej obce v oblasti vzdelávania a kultúry.

Vynovená Obecná knižnica v Dolnej Tižine plná detí...

Ak pripravia obecné knižnice pre deti materských i základných škôl podujatia, učitelia to vždy privítajú, pretože deti radi vymenia triedu za iné, napr. knižničné prostredie, kde sa obklopení knihami cítia naozaj dobre. Zaiste rovnaký pocit mali aj deti v Dolnej Tižine, ktoré navštívili vynovený priestor obecnej knižnice. Na úvod musíme povedať, že Obecná knižnica v Dolnej Tižine sa nielen vďaka prostriedkom z Fondu na podporu umenia, ale aj vďaka prostriedkom z rozpočtu obce poriadne vynovila. Priestor knižnice bol kompletne zrenovovaný. Knižnica bola vymaľovaná, staré regály boli vymenené za nové, do knižnice boli zakúpené nové pohodlné sedačky, stoličky, stolík, koberec.... Jednoducho povedané z knižnice vznikol krásny, útulný a kultúrny priestor, ktorý môžu knižnici v Dolnej Tižine v dobrom závidieť aj iné knižnice, ktoré doposiaľ rekonštrukciou neprešli. Zo spomínaného Fondu na podporu umenia boli do knižnice zakúpené aj nové zaujímavé knihy pre deti i dospelých. Deti z Materskej školy v Dolnej Tižine, ale aj mamičky na materskej dovolenke spolu so svojim deťmi, mohli v priestoroch vynovenej knižnice absolvovať podujatie s názvom Nenásytná húsenička. Prostredníctvom knihy s rovnakým názvom od Erica Carleho si deti interaktívnou formou zopakovali farby, čísla, písmenká... Názornou a hravou formou sa dozvedeli o vývoji a premene húsenice na motýľa a prostredníctvom pracovných listov si získané vedomosti ešte utvrdili.

V priebehu ďalšieho podujatia, ktoré prebiehalo formou hry a zážitkového čítania, deti zo Základnej školy v Dolnej Tižine spoznali postavu Gruffala z knihy od autorky Julie Donaldson. Cez postavu Gruffala bola deťom prezentovaná myšlienka, že v lese a ani v živote sa netreba báť.

Keďže bol apríl - Mesiac lesov - cez spomínanú knihu bola deťom prezentovaná aj potreba ochrany lesa a životného prostredia. Na záver si deti vyrobili masku Gruffala.

**Zrekonštruované priestory Obcej knižnice v Dolnej Tižine
využívajú hlavne deti materskej a základnej školy**

Obecná knižnica v Tepličke nad Váhom – knižnica, ktorá ide s dobou

Obecná knižnica v Tepličke nad Váhom sa počas svojej histórie veľakrát „ocitla“ v nie príliš kultúrnych priestoroch. Po nepriaznivom období boli knižnici pridelené reprezentačné priestory v historickej budove v centre obce, a tak knižnica v súčasnosti „zažíva“ vo svojej histórii to priaznivejšie obdobie. Aj Obecná knižnica v Tepličke nad Váhom získala prostriedky z Fondu na podporu umenia nielen na nákup kníh, ale aj na nové regály a interiérové vybavenie. Krásny, historický priestor knižnice však už predtým zrevitalizovala obec a na nákup nových kníh prispela aj spoločnosť Kia Motors Slovakia. O opätovné „naštartovanie“ knižnice sa však v najväčšej miere zaslúžilo vedenie Obce Teplička nad Váhom spolu s dvoma knihovníčkami – bývalou Simonkou a terajšou Slávkou. Vynovená a zautomatizovaná obecná knižnica s novým zariadením a vybavením, internetom, s krásnymi farebnými reprodukciami rozprávok majstra Mariana Čapka umiestnenými v priestoroch celej knižnice, ale aj rozmanité aktivity – besedy, prezentácie, súťaže, karnevaly, noci v knižnici a tiež prezentácia knižnice a jej aktivít aj v online prostredí - tým všetkým sa môže pochváliť Obecná knižnica v Tepličke nad Váhom. Aby knižnica zostala príťažlivou a navštevovanou aj v dobe počítačov a internetu, potrebné je okrem nových kníh priebežne zabezpečovať aj rôzne aktivity, podujatia na podporu čitateľskej gramotnosti a aj prezentáciu knižnice na internete prostredníctvom www stránky i sociálnych sietí. O spomínané aktivity sa usiluje aj šikovná knihovníčka Obecnej knižnice v Tepličke nad Váhom Slávka Džunová, ktorej kultúra v obci nie je ľahostajná a ktorá pravidelne prichádza s novými nápadmi a novými aktivitami, ktoré sa dajú a môžu organizovať aj na pôde obecnej knižnice.

Vynovené priestory obecnej knižnice v Tepličke nad Váhom pozývajú na návštevu....

Čítať, čítať, čítať... a naj knihovníčka Horného Považia

Aj keď slovo „čítať“ nie je v dnešných časoch príliš moderné a obľúbené, predsa má v súčasnej technicky vyspelej dobe veľký význam. Ako sme už spomínali, výskumy, ktoré sa zaoberajú čitateľskou gramotnosťou našich detí, hovoria o veľmi nízkej úrovni našich žiakov a mládeže práve pri porozumení prečítaného textu. Táto nepriaznivá skutočnosť je výsledkom nielen meniacej sa doby, v ktorej sa dáva prednosť výdobytkom vedy a techniky pred čítaním, ale je výsledkom aj nedostatočnej propagácie potreby a dôležitosti praktického čítania ako základného predpokladu k tomu, aby sa dieťa naučilo čítať a prečítanému textu aj rozumelo. Podnecovať deti k čítaniu je potrebné už od útleho detstva, a to hlavne zo strany rodičov, pedagógov, ale aj knihovníkov, ktorí častokrát pozitívne zasiahnu do intelektuálneho vývoja dieťaťa, hlavne čo sa týka budovania si kladného vzťahu ku knihám, čítaniu a k literatúre. V čase, keď nastala kríza čítania a keď pred čítaním kvalitnej literatúry dávame prednosť televízii, mobilným zariadeniam – tabletom a iPhon-om, zaujať deti knihou je pomerne náročné. Priviesť deti k literatúre a k čítaniu aj prostredníctvom rôznych zaujímavých tvorivých aktivít, ktoré sa môžu a dajú realizovať aj na pôde obecnej knižnice, sa snaží aj pani Tichá, ktorá svoj profesionálny život zasvätila práci s deťmi v materskej škôlke. V súčasnosti sa venuje práci pre Obecnú knižnicu v Krasňanoch. Pani **Olga Tichá** pôsobí v knižnici ako knihovníčka už 17 rokov a v priebehu týchto rokov vybudovala z knižnice miesto, kde nielen mladá generácia, ale i obyvatelia v zrelšom veku nachádzajú zdroj zábavy i oddychu. Okrem poskytovania tradičných knižnično-informačných služieb knihovníčka v priestoroch knižnice pravidelne organizuje zaujímavé kolektívne podujatia, ktoré podporujú vzdelávanie a estetickú výchovu detí i kvalitné trávenie voľného času detí i dospelých, hlavne seniorov. V priestoroch knižnice sa stretáva a pravidelne nacvičuje svoj repertoár piesní aj spevácka skupina Krasňanka, ktorú pani Tichá odborne vedie. V priebehu roka knihovníčka pravidelne pozýva na návštevu knižnice deti z materskej i základnej školy na besedy a literárne posedenia, v rámci ktorých sa čítajú knihy, po ktorých nasledujú voľné besedy o prečítaných knihách a tvorivé dielne. Pri príležitosti sviatkov /Deň matiek, Veľká noc, Fašiangy, Vianoce.../ si deti pripravujú krásne ozdoby, darčeky a masky, aranžujú kvety a prírodný materiál a výzdobou si krášlia priestory knižnice. Mnohými darčekomí, ktoré si zhotovia, urobia radosť kamarátom, rodičom, blízkym i starším obyvateľom obce, ktorým

darčeky aj osobne odovzdajú. V knižnici sa organizujú aj ďalšie podujatia: deň otvorených dverí, prednes poézie, jarné, jesenné a zimné výstavy, výstavy ručných prác členiek Klubu dôchodcov, v rámci ktorých sa vystavujú výšivky, háčkované a pletené práce a výrobky z dreva. Za týmito tvorivými aktivitami stojí pani knihovníčka Oľga Tichá, skromná, ale vynikajúca učiteľka a knihovníčka, výtvarníčka i hudobníčka zároveň. Plným priehrsťom rozdáva svoje vedomosti a učí zručnosti čitateľov i ostatných návštevníkom knižnice. Nie každá obecná knižnica v našom regióne má šťastie na takúto osobnosť, ktorá dokáže do knižnice prilákať mladých i starších a ktorá dokáže z knižnice urobiť prítiahľivé a navštevované miesto.

Vedenie Krajskej knižnice v Žiline si cení obetavú, dlhoročnú a tvorivú prácu knihovníčky pre knižnicu a jej čitateľov a ocenilo jej snahu udelením ocenenia Naj knihovníčka Horného Považia za rok 2016. Rovnako si cení aj snahu obecného úradu o vybudovanie dôstojného miesta na vzdelávanie, zábavu i oddych pre svojich občanov. Dobrá a múdra teta knihovníčka i pani učiteľka v jednej osobe, ale i neformálne a kultúrne prostredie Obecnej knižnice v Krasňanoch určite prispievajú k zvýšeniu kultúrneho povedomia obce. Obecná knižnica v Krasňanoch je jeden zo základných pilierov kultúry obce, je miesto, kde sa vzdeláva i zabáva a kde sa rodia krásne zážitky, na ktoré budú čitatelia i návštevníci knižnice spomínať po celý svoj život.

čítať... čítať...
čítať....

**Pani knihovnička Oľga Tichá /druhá zľava/ po odovzdaní ocenenia,
ktoré jej odovzdala
Katarína Šušoliaková, riaditeľka Krajskej knižnice v Žiline /prvá zľava/**

**Chvilke pohody pri knihe a tvorivé aktivity mládeže v Obecnej knižnici
v Krasňanoch**

Naj knižnica Horného Považia za rok 2016

Mestská knižnica v Bytči je verejnou mestskou knižnicou, ktorá poskytuje knižnično-informačné služby obyvateľom mesta Bytče i celého bytčianskeho regiónu. Knižnica nakupuje, odborne eviduje, uchováva a sprístupňuje knižnično-informačný fond, poskytuje knižnično-informačné a vzdelávacie i relaxačné služby deťom, študentom i dospelým používateľom. Do svojho fondu sa snaží získať a následne spracovať a požičovať knihy a dokumenty aj s miestnou a regionálnou tematikou. Prostredníctvom vzdelávacích aktivít, ktoré pravidelne organizuje, podporuje vzdelávanie a rozvoj čitateľskej gramotnosti detí. Kvalitou a rozsahom služieb, ktoré poskytuje, sa knižnica za ostatné roky vypracovala na jednu z najlepších mestských knižníc v Žilinskom kraji. Dokumentujú to aj dosiahnuté ukazovatele knižničnej práce knižnice, keď napríklad v roku 2016 sa do knižnice zaregistrovalo 1700 čitateľov, čo predstavuje 15 % z počtu obyvateľov mesta. Spomínané percento čitateľov z počtu obyvateľov je najvyššie zo 14-ich mestských knižníc v Žilinskom kraji.

Mestská knižnica v Bytči je pre svojich používateľov k dispozícii 40 hodín týždenne. Priestory knižnice sú zrekonštruované, knižnica je automatizovaná, s možnosťou prístupu na internet. Postupne dochádza k výmene interiérového vybavenia a z knižnice sa stáva moderný kultúrny priestor. Knižnica každý rok získava prostredníctvom projektovej činnosti finančné prostriedky na nákup nových kníh, ale aj na obmenu interiérového a technického vybavenia a zariadenia knižnice /za ostatných 5 rokov knižnica získala mimorozpočtové prostriedky vo výške 16 500 €/ . Aj vďaka mimorozpočtovým prostriedkom je knižnica dobre technicky vybavená a verejnosti môže poskytovať kvalitné internetové a reprografické služby. K dispozícii je aj wifi pripojenie a pre individuálne štúdium je k dispozícii aj 36 študijných miest. Používatelia knižnice veľmi oceňujú aj bibliobox, prostredníctvom ktorého môžu požičané knihy vrátiť aj v dobe, kedy je knižnica zatvorená. Všetky potrebné informácie o knižnici a jej službách je možné získať aj na vlastnej webovej stránke knižnice.

Mestská knižnica v Bytči sa zapája do všetkých podujatí na podporu čítania a čitateľskej gramotnosti detí, ktoré sa na území Slovenska organizujú /Detský čitateľský maratón – Čítajme si, Deň ľudovej rozprávky, Celé Slovensko číta deťom, Noc s Andersenom, Les ukrytý v knihe a i./ . Organizuje však aj vlastné aktivity, prostredníctvom ktorých sa knižnica

chce predstaviť deťom ako miesto, kde sa oplatí prísť a kde sa pri knihe dajú prežiť krásne a hodnotné chvíle. V spolupráci s materskými školami organizuje finálové kolo súťaže v recitácii detí materských škôl - Rapotavá straka a Priletela básnička. Aj v spolupráci so základnými školami a špeciálnou školou organizuje ďalšie aktivity a podujatia, ktoré podporujú mimoškolské vzdelávanie detí. Za všetky spomenieme aspoň projekt Juraj Thurzo – uhorský palatín, prostredníctvom ktorého deti priblížili obyvateľom i návštevníkom mesta známu osobnosť, ktorá je s Bytčou nerozlučne spojená. Knižnicu pravidelne každý mesiac navštevujú prváci i druháci, aby si vymenili knihy, čítali si rozprávky, hrali sa i zabávali a aby sa dozvedeli všeličo nové a zaujímavé. Vzdelávacie aktivity knižnice podporuje aj samotné mesto Bytča, veď aj sám pán primátor absolvoval niekoľko ročníkov festivalu čítania Celé Slovensko číta deťom.

Ročne knižnica zrealizuje viac ako 50 000 výpožičiek. V prípade, ak čitateľom požadovanú knihu knižnica nevlastní, snaží sa knihu prostredníctvom medziknižničnej výpožičnej služby získať z inej knižnice. Ročne takto vypožičia viac ako 600 kníh z iných knižníc. V priebehu každého roka do knižnice pribudne okolo 500 až 700 nových kníh a každý deň je v knižnici k dispozícii 30 titulov periodík na relaxačné čítanie i vzdelávanie.

Ak sa chcete presvedčiť, že aj v dobe internetu a počítačov požičiavajú krásne knihy a poskytujú kvalitné knižnično-informačné služby mnohé knižnice, navštívte práve Mestskú knižnicu v Bytči. Určite neobanujete. Nie nadarmo získala ocenenie **Naj knižnica Horného Považia za rok 2016**. Tento titul si právom zaslúži.

Ocenenie Naj knižnica Horného Považia za rok 2016 z rúk Kataríny Šušoliakovej, riaditeľky Krajskej knižnice v Žiline, preberá Ľubka Raždíková, vedúca Mestskej knižnice v Bytči

Primátor Mesta Bytče Miroslav Minárčik číta spolu s deťmi v rámci projektu Celé Slovensko číta deťom

Mestá knižnica v Bytči a priestory detského oddelenia

Ministerstvo kultúry SR vydalo v roku 2010 Metodický pokyn č. MK-1669/2010-10/7472 týkajúci sa určenia štandardov pre verejné knižnice, ktorých cieľom je optimalizovať podmienky pre kvalitné poskytovanie knižničných a informačných služieb verejnými knižnicami a optimálne využívanie verejných zdrojov poskytovaných zriaďovateľmi verejných knižníc na zabezpečovanie slobodného prístupu k informáciám a informačným zdrojom.

Predkladáme Vám hodnotenie plnenia štandardov verejnými knižnicami v okrese Žilina a Bytča za rok 2016

OKRES ŽILINA

P. č.	Obec, mesto	Prírastok KF v roku 2016		Finančné prostr. na nákup KF v roku 2016		Počet otváracích hodín	
		štandard	skutočnosť	štandard	skutočnosť	štandard	skutočnosť
1.	Belá	202	15	1 616	166	20-30	15
2.	Bitarová	37	0	278	0	5-8	2
3.	Brezany	31	2	233	47	5-8	2
4.	Divina	121	0	968	0	10-20	0
5.	Lalinok	52	7	390	177	3-5	2
6.	Dlhé Pole	95	3	712	70	8-10	5
7.	Dolná Tižina	67	164	503	1 099	8-10	8,5
8.	Ďurčiná	54	5	405	23	8-10	2
9.	Fačkov	32	50	240	100	5-8	1
10.	Gbeľany	65	247	488	1 151	8-10	10
11.	Horný Hričov	39	34	293	230	5-8	3
12.	Hričovské Podhr.	19	0	143	0	3-5	1
13.	Jasenové	31	6	233	61	5-8	1
14.	Kľače	20	25	150	129	3-5	1,5
15.	Konská	79	113	593	1 395	8-10	2
16.	Kotrč.Lúčka	23	0	173	0	3-5	
17.	Krasňany	75	17	563	125	8-10	10
18.	Kunerad	51	118	383	1 146	5-8	4

19.	Lietava	72	237	540	400	8-10	5
20.	Lietavská Lúčka	90	0	675	0	8-10	4
21.	Lietavská Svinná	54	24	405	107	5-8	1
22.	Babkov pob.	32	14	240	150	5-8	1
23.	Lutiše	36	0	270	0	5-8	2
24.	Lysica	42	28	315	231	5-8	2
25.	Malá Čierna	18	0	135	0	3-5	2
26.	Mojš	50	0	375	0	5-8	2
27.	Nededza	51	17	383	230	5-8	4
28.	Nezbudská Lúčka	20	0	150	0	3-5	
29.	Paština Závada	12	0	90	18	3-5	2
30.	Podhorie	40	0	300	0	5-8	
31.	Porúbka	25	24	188	130	3-5	20
32.	Rajec	292	172	2 628	2 035	30-40	45
33.	Rajecká Lesná	60	0	450	0	8-10	4
34.	Rajecké Teplice	148	30	1 184	293	10-20	18,05
35.	Rosina	188	19	1 504	182	20-30	2,5
36.	Stránske	41	49	307	274	5-8	8
37.	Stráža	34	0	255	0	5-8	
38.	Strečno	128	214	1 024	847	10-20	9
39.	Svederník	53	0	398	0	8-10	
40.	Teplička n.Váh.	248	277	1 984	2 143	20-30	8
41.	Terchová	243	150	1 944	1 385	20-30	20
42.	Turie	99	93	743	597	10-20	15
43.	Varín	227	63	1 816	442	20-30	37,5
44.	Veľká Čierna	18	12	135	67	3-5	2
45.	Zbyňov	44	26	330	290	5-8	2
	Spolu	3 458	2 255	27 132	15 740		

OKRES ŽILINA

P. č.	Obec, mesto	Percento používateľov z počtu obyvateľov		Počet obyv.	Počet používateľov	eur na KF na 100 obyv. od zriad.
		štandard	skutočnosť			
1.	Belá	8-12	4,8	3 367	162	4,93
2.	Bitarová	7-9	0,4	736	3	0,00
3.	Brezany	7-9	0,6	619	4	7,59
4.	Divina	8-10	0,0	2 410	0	0,00
5.	Lalinok	7-9	1,6	1 047	17	16,91
6.	Dlhé Pole	7-9	3,7	1 904	70	3,68
7.	Dolná Tižina	7-9	6,3	1 352	85	81,29
8.	Ďurčiná	7-9	2,0	1 074	22	2,14
9.	Fačkov	7-9	6,1	659	40	15,17
10.	Gbeľany	7-9	11,2	1 294	145	88,95
11.	Horný Hričov	7-9	7,0	787	55	29,22
12.	Hričovské Podhr.	7-9	0,8	370	3	0,00
13.	Jasenové	7-9	2,1	619	13	9,85
14.	Kľače	7-9	11,6	395	46	32,66
15.	Konská	7-9	2,3	1 585	36	88,01
16.	Kotrč.Lúčka	7-9	0,0	452	0	0,00
17.	Krasňany	7-9	13,1	1 502	197	8,32
18.	Kunerad	7-9	10,5	1 022	107	112,13
19.	Lietava	7-9	8,2	1 447	119	27,64
20.	Lietavská Lúčka	7-9	0,5	1 794	9	0,00
21.	Lietavská Svinná	7-9	4,5	1 080	49	9,91
22.	Babkov pob.	7-9	4,4	639	28	23,47
23.	Lutiše	7-9	0,0	725	0	0,00
24.	Lysica	7-9	11,5	842	97	27,43
25.	Malá Čierna	7-9	0,8	358	3	0,00
26.	Mojš	7-9	0,3	1 010	3	0,00

27.	Nededza	7-9	4,4	1 021	45	22,53
28.	Nezbudská Lúčka	7-9	0,0	404	0	0,00
29.	Paština Závada	7-9	8,4	237	20	7,59
30.	Podhorie	7-9	0	799	20	0,00
31.	Porúbka	7-9	6,1	491	30	26,48
32.	Rajec	8-12	8,6	5 841	505	34,84
33.	Rajecká Lesná	7-9	6,6	1 208	80	0,00
34.	Rajecké Teplice	8-10	13,0	2 969	387	9,87
35.	Rosina	8-12	1,3	3 130	42	5,81
36.	Stránske	7-9	7,9	827	65	33,13
37.	Stráža	7-9	0,0	679	0	0,00
38.	Strečno	8-10	8,0	2 564	206	33,03
39.	Svederník	7-9	0,0	1 065	0	0,00
40.	Teplička n.Váh.	8-12	6,1	4 137	251	51,80
41.	Terchová	8-12	6,0	4 062	244	34,10
42.	Turie	8-12	2,3	1 987	46	30,05
43.	Varín	8-12	8,0	3 797	304	11,64
44.	Veľká Čierna	7-9	17,1	357	61	18,77
45.	Zbyňov	7-9	3,1	870	27	33,33
	Spolu			65 534	3 646	

OKRES BYTČA

P. č.	Obec, mesto	Prírastok KF v roku 2016		Finančné prostr. na nákup KF		Počet otváracích hodín	
		štandard	skutočnosť	štandard	skutočnosť	štandard	skutočnosť
1.	Bytča	1 130	502	10 170	6 034	40-45	40
2.	Hvozdnica	59	12	443	122	8-10	2
3.	Jablonové	44	17	330	91	5-8	5
4.	Kolárovice	91	0	683	0	8-10	2
5.	Kotešová	100	139	800	1 362	8-10	20
6.	Maršová	44	0	330	0	5-8	2
7.	Petrovice	78	0	585	0	8-10	4

8.	Predmier	68	55	510	482	8-10	3
9.	Súľov-Hradná	47	10	353	101	5-8	2
10.	Štiavnik	243	113	1 944	1 034	20-30	6
11.	Veľké Rovné	226	124	1 808	897	20-30	4
	Spolu	2 130	972	17 956	10 123		

OKRES BYTČA

P. č.	Obec, mesto	Percento používateľov z počtu obyvateľov		Počet obyvateľov	Počet používateľov	eur na KF na 100 obyv. od zriaďovateľa
		štandard	skutočnosť			
1.	Bytča	10-15	15,1	11 296	1 704	53,42
2.	Hvozdnica	7-9	4,2	1 182	50	10,32
3.	Jablonové	7-9	9,9	879	87	10,35
4.	Kolárovice	7-9	1,1	1 829	20	0,00
5.	Kotešová	7-9	13,4	2 009	269	67,79
6.	Maršová	7-9	8,4	882	74	0,00
7.	Petrovice	7-9	3,8	1 557	59	0,00
8.	Predmier	7-9	4,3	1 358	59	35,49
9.	Súľov-Hradná	7-9	7,7	932	72	10,84
10.	Štiavnik	8-12	2,6	4 065	107	25,44
11.	Veľké Rovné	8-12	2,2	3 761	82	23,85
	Spolu			29 750	2 583	

Štatistika obecných a mestských knižníc v roku 2016

OKRES ŽILINA

P. č.	Obec, mesto	Kniž. fond 2016	Výpožičky 2016	Aktívni čitatelia 2016	Počet otvárajúcich hodín týždenne	Finančné prostriedky na nákup knižnič. fondu	
						€	€ na 100 obyvateľov
1.	Belá	5 141	326	162	15	167	4,93
2.	Bitarová	2 035	21	3	2	0	0,00
3.	Brezany	2363	23	4	2	47	7,59
4.	Divinka spobočkou v Lalínku	2 579	526	17	2	177	16,91
5.	Dlhé Pole	6 898	1 150	70	5	70	3,68
6.	Dolná Tižina	4 197	820	85	8,5	1 099	81,29
7.	Ďurčiná	2 420	183	22	2	24	2,14
8.	Fačkov	3 633	2 000	40	1	100	15,17
9.	Gbeľany	7 970	2 023	145	10	1 151	88,95
10.	Horný Hričov	4 495	1 301	55	3	230	29,22
11.	Hričovské Podhr.	3 511	15	4	1	0	0,00
12.	Jasenové	3 127	235	13	1	62	9,85
13.	Kľače	3 987	801	46	1,5	129	32,66
14.	Konská	3 324	180	36	2	1 396	88,01
15.	Krasňany	5 371	7 843	197	10	126	8,32
16.	Kunerad	3 491	1 315	10	4	1 147	112,13
17.	Lietava	8 565	3 040	119	5	400	27,64
18.	Lietavská Lúčka	3 707	521	9	4	0	0,00
19.	Lietavská Svinná	4 016	337	49	1	107	9,91
20.	Babkov pob.	3 032	357	28	1	150	23,47
21.	Lysica	3 046	1 317	97	2	231	27,43
22.	Malá Čierna	2 890	5	3	2	0	0,00
23.	Mojš	1 518	10	3	2	0	0,00
24.	Nededza	4 812	2 520	45	4	230	22,53
25.	Paština Závada	2 725	418	20	2	18	7,59
26.	Porúbka	3 144	85	30	20	131	26,48

27.	Rajec	14 237	17 962	505	45	2 035	34,84
28.	Rajecká Lesná	3 949	704	80	4	0	0,00
29.	Rajecké Teplice	6 852	2 501	387	18,5	293	9,87
30.	Rosina	6 448	290	42	2,5	182	5,81
31.	Stránske	6 151	4 346	65	8	275	33,13
32.	Strečno	8 055	4 346	206	9	848	33,03
33.	Teplička n.Váh.	6 166	2 931	251	8	2 143	51,80
34.	Terchová	9 843	5 910	244	20	1 385	34,10
35.	Turie	6 262	2 691	46	15	597	30,05
36.	Varín	13 455	6 076	304	37,5	442	11,64
37.	Veľká Čierna	2 336	11	61	2	67	18,77
38.	Zbyňov	3 127	89	27	2	290	33,33
	Spolu	188 878	75 229	3 530		15 749	

Štatistika obecných knižníc a Mestskej knižnice v Bytči v roku 2016

OKRES BYTČA

P. č.	Obec, mesto	Kniž. fond 2016	Výpožičky 2016	Aktívni čitatelia 2016	Počet otváraj. hodín týžd.	Finančné prostriedky na nákup knižničného fondu	
						€	€ na 100 obyvateľ
1.	Bytča	32 232	56 211	1704	40	5034	53,42
2.	Hvozdnica	3 172	218	50	2	122	10,32
3.	Jablonové	5 567	1 503	87	5	91	10,35
4.	Kolárovice	6 804	221	20	2	0	0,00
5.	Kotešová	9 841	4 294	269	20	1362	67,79
6.	Maršová	5 466	456	74	2	0	0,00
7.	Petrovice	4 150	817	59	4	0	0,00
8.	Predmier	5 260	815	59	3	482,00	35,49
9.	Súľov-Hradná	7 917	195	72	1	101	10,84
10.	Štiavnik	6 978	2 507	107	6	1034	25,44
11.	Veľké Rovné	3 262	2 518	82	4	898	23,85
	Spolu	90 649	69 755	2 583		9 124	

21. storočie predstavuje svet neobmedzených možností...

Taktilné knihy

Väčšina z nás číta knihy prostredníctvom zraku. Môžeme si vybrať z **tradičných** alebo **elektronických kníh**. Tí z nás, ktorí majú problémy so zrakom, môžu knihy počúvať vďaka ich nahratiu do podoby audioknihy. Ak si zrakovo postihnutí chcú čítať a nie počúvať, siahnu po knihách napísaných **Braillovým písmom**. Zrakovo postihnuté malé deti však Braillovo písmo neovládajú. Práve pre nich vznikli **taktilné /hmatové/ knihy**. Sú určené pre nevidiace a slabozraké deti od 3 do 12 rokov. Sú vyrábané ručne v niekoľkých exemplároch. Obrázky v knihe sú reliéfne a z rôznorodého materiálu /napr. kartón, plst', koža, drevo/. Krátke príbehy v knižkách umožňujú nevidiacim deťom hmatom spoznávať okolitý svet, a to prostredníctvom reliéfnych ilustrácií, pomocou ktorých sa učia rozlišovať tvary a objekty, ktoré sú pre nich vzdialené /mesiac, slnko/, alebo príliš veľké /stromy, domy/, či príliš malé /chrobáčky/. Stretávajú sa s rôznymi vlastnosťami materiálu, keď hmatom rozoznávajú drsný alebo hladký povrch, veľkosť tvarov, učia sa orientácii na ploche, cvičia si jemnú motoriku prstov a svoje rozlišovacie schopnosti. Takýto nácvik neskôr deťom uľahčuje výuku Braillovoho bodového písma.

Taktilné knihy [online]. [cit: 2017-10-05]. Dostupné na: <http://www.nrozp-mosty.sk/archiv/item/77-taktiln%C3%A9knihy.html>

Taktilná kniha

Taktilná kniha [online]. [cit.2017-10-05]. Dostupné na:
<http://www.comenius-eveil.eu/index.php?menuid=22&reporeid=37&getlang=sk>

Čo sú e-knihy?

Elektronická kniha (e-kniha, e-book, electronic book) je kniha v digitálnej podobe, teda vytvorená v počítači (tzv. born digital) alebo vznikla digitalizáciou tlačeneho dokumentu. Elektronickú knihu je možné čítať buď online alebo offline (t.j. v čítacom zariadení, napr. v čítačke, tablete alebo v mobilnom telefóne).

Elektronické knihy môžu byť nahraté v rôznych formátoch:

- PDF- je to najznámejší formát umožňujúci čítanie obsahu. PDF je formát vhodný aj na vytlačenie dokumentu.
- ePUB- je knižný formát, ktorý bol vyvinutý špeciálne pre potreby zobrazenia na mobilných zariadeniach, ktoré disponujú výrazne menším displejom než je monitor počítača. EPUB dokáže text zobrazený na menších displejoch dynamicky upraviť tak, že výsledné

usporiadanie textu a obrázkov je vždy správne a pohodlne sa číta.

- TXT formát je jednoduchý text napr. formát DOC, HTML.
-

Výhody e-kníh

- E-kniha je šetrná na priestor /na jednom CD ROM môže byť uložených až 500 kníh priemerného rozsahu/.
 - Čitateľ si môže manuálne meniť veľkosť písma.
 - Displej čítačky je možné podsvietiť, preto text je možné čítať aj pri slabom osvetlení.
 - Na displeji je zobrazená vždy len jedna stránka.
 - Chyby v textoch môžu byť veľmi rýchlo a ľahko opravené.
 - Pri výrobe e-knihy sa nespotrebuje žiadny papier ani atrament.
 - Je tu možnosť rýchleho vyhľadania zadaného slova v texte v rámci celej knihy a možnosť vkladania poznámky a zvýrazňovania textu.
 - E-knihy nie sú nikdy vypredané.
-

Nevýhody e-kníh

- E-kniha vyžaduje čítacie zariadenie.
- Každý typ aplikácie alebo zariadenia na čítanie e-kníh má od výrobcu podporu iných formátov elektronických kníh.
- Najrozšírenejší formát e-kníh je PDF. Vo väčšine prípadov však nie je vhodný pre mobilné zariadenia a čítačky. Hlavným problémom zvyčajne býva prispôbenie zobrazenia obsahu malému displeju.
- E-knihy sa nemôžu kvôli prísny licenčným podmienkam ďalej predávať, požičiavať alebo darovať.
- Najväčším problémom je tzv. chladnosť e-knihy, ku ktorej sa nedá vybudovať citový vzťah tak, ako je to pri klasickej – papierovej knihe.
- E-kniha sa nikdy nezničí, nezašpiní a pod.

Ako čítať e-knihy?

E-knihy sa môžu čítať nielen na bežnom počítači, ale aj na špecializovanej elektronickej čítačke kníh, na tablete alebo smartfóne. Čítanie kníh na smartfóne alebo tablete má veľa výhod. V jednom zariadení môže byť nahratých aj viac titulov. Čítať je možné kedykoľvek, pretože sa dajú využiť rôzne funkcie, ako napr. nočný režim. Avšak klasickú tlačенú knihu nikdy dokonale nenahradí žiadna elektronicná, už len kvôli obyčajnej vôni papiera.

Celbová, Ludmila, Havlová, Jaroslava. Elektronicná kniha. In: KTD: Česká terminologická databáze knihovnictví a informační vědy (TDKIV) [online]. Praha : Národní knihovna ČR, 2003- [cit. 2017-10-16]. Dostupné

na: http://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000000866&local_base=KTD

Čo je elektronicná kniha [online]. [cit.2017-10-05]. Prevzaté z: <http://obchod.portal.cz/dokument/co-je-to-e-kniha>
https://sk.wikipedia.org/wiki/Elektronick%C3%A1_kniha

Krajská knižnica v Žiline požičiava e-knihy, a to v spolupráci s vydavateľstvom eReading.cz. V online katalógu Krajskej knižnice v Žiline sú softvérové nástroje potrebné pre realizáciu výpožičiek elektronicných kníh a prepojenie s portálom eReading.cz. Po uzavretí písomnej zmluvy Krajskej knižnice v Žiline s portálom s eReading.cz môžu používatelia krajskej knižnice využívať databázu cca 3000 e-kníh. Používateľ knižnice si repertoár kníh môže pozrieť v online katalógu knižnice po zadaní hesla „elektronicke knihy“. Ak má používateľ záujem elektronicnú knihu si aj požičať, musí knižnici poskytnúť svoju mailovú adresu a rovnakú adresu musí použiť aj pri bezplatnej registrácii na stránke eReading.cz. Pred požičaním sa musí prihlásiť do online katalógu krajskej knižnice Carmen svojimi knižničnými prihlasovacími údajmi. Keď je prihlásený vo svojom užívateľskom konte, môže si knihu stiahnuť do svojej čítačky alebo

mobilu. Podrobnejšie pokyny je možné nájsť na stránke krajskej knižnice <http://www.krajskakniznicazilina.sk/downloads/postup.pdf>

Používateľ si môže požičať len 1 e-knihu na 21 dní. Po tomto čase sa elektronická kniha automaticky z čítacieho zariadenia vymaže. Za výpožičku e-knihy knižnica účtuje poplatok 1 €.

Čo sú audioknihy?

Audiokniha alebo nahovorená kniha je zvukový záznam čítania a prednesu textového diela (román, učebnica, odborný text, divadelná hra, prednáška, záznam predstavenia, rozprávanie, jazykový kurz a pod.), publikovaný na hmotnom nosiči (platni, CD, DVD, USB kľúči a pod.) alebo na internete. Môže byť presnou reprodukciou originálu alebo skrátenou verziou originálu. Audioknihy sú vhodné najmä pre zrakovo postihnutých, ale aj pre časovo zaneprázdnených ľudí, ktorí radi „čítajú“ napr. v aute.

Zvuková kniha [online]. [cit. 2017-10-05]. Dostupné na https://sk.wikipedia.org/wiki/Zvukov%C3%A1_kniha

Čo je digitalizácia?

Je to proces konverzie dát do digitálneho formátu s cieľom využívania dát cez počítač. V informačných systémoch digitalizácia obyčajne znamená konverziu tlačeného textu alebo obrazov (fotografií, ilustrácií, máp) do binárnych kódov, ktoré používajú skenovacie prístroje tak, že umožňujú, aby bol výsledok zobrazený na obrazovke počítača. Jednoduchšie povedané, dokumenty z papierovej formy sa prevedú do formy digitálnej, ktorú je možné spracovať v počítači. Digitalizujú sa rôzne dokumenty, zmluvy, faktúry, knihy, ale aj obrázky, fotky, mapy, historické dokumenty, čím sa umožní prístup k nim zo strany verejnosti bez poškodenia originálov. Prečo digitalizovať? Digitalizácia dokumentov umožňuje efektívnejšie

manipulovanie s dokumentmi, uľahčuje prácu a šetrí čas. Prístup k dátam v digitálnej forme je omnoho jednoduchší a rýchly.

Digitalizácia v knihovníctve je transformácia obrazov a dokumentov do grafických počítačových súborov, ktoré sa dajú strojovo spracovávať a prenášať cez sieť. Týmto spôsobom sa spracovávajú najmä historicky vzácne knihy a periodiká, ktorých časté fyzické používanie by mohlo prispieť k ich poškodeniu.

Digitalizácia v knihovníctve [online]. [cit.2017-10-05]. Dostupné na: https://sk.wikipedia.org/wiki/Digitaliz%C3%A1cia_v_knihovn%C3%ADctve

Digitálny scanner [online]. [cit.2017-10-05]. Dostupné na: [knih.https://www.zive.sk/clanok/33308/profesionalne-digitalizacne-stroje-v-akcii-cebit-2008/](https://www.zive.sk/clanok/33308/profesionalne-digitalizacne-stroje-v-akcii-cebit-2008/)

Podpora knižníc zo štátneho

Fondu na podporu umenia

Rozvoj a napredovanie knižníc podporuje aj štát prostredníctvom Fondu na podporu umenia, čo je aj v súlade so Stratégiou rozvoja slovenského knihovníctva na roky 2015-2020. Fond na podporu umenia je verejnoprávnu inštitúciou zabezpečujúcou podporu umeleckých aktivít, kultúru a kreatívny priemysel, ktorá vznikla na základe zákona č. 284/2014 Z. z. Fond nahrádza podstatnú časť dotačného systému ministerstva kultúry a je nezávislý od ústredných orgánov štátnej správy, pričom jeho hlavným poslaním je podpora umenia a kultúry a teda aj knižníc. Získať podporu z fondu môže aj aktívna obecná knižnica, a to v rámci podprogramu **5. 1. 3 Akvizícia knižníc**. Podpora je zameraná na nákup knižničného fondu, pričom minimálne 10% žiadanej podpory musí byť vyčlenených na nákup kníh vydaných s podporou FPU, ktoré si knižnica môže vybrať v súlade so zameraním a špecializáciou knižnice. Výška udeľovaných dotácií je od 1 000 do 15 000 EUR. Zriaďovateľ musí participovať na projekte 5 %-nou finančnou spoluúčasťou. Taktiež pre obecné a mestské knižnice je možnosť získať podporu aj v **programe 5.1.1 Odborná činnosť knižníc a knižničná infraštruktúra**, v rámci ktorého je možnosť žiadať prostriedky na nákup techniky, automatizovaného knihovníckeho programu a interiérového vybavenia knižnice.

Fond na podporu umenia [online]. [cit.2017-10-05] . Dostupné na:

<http://www.fpu.sk/sk/moznosti-podpory/struktura-podpory#c67>

Čitateľ prežije tisíc životov, kým zomrie. Človek, ktorý nikdy nečíta, prežije len jeden.

(George R.R.Martin)

Existuje veľa ciest, ako obohatiť detský svet. Láska ku knihám je tou najlepšou zo všetkých.

(Jacqueline Kennedy)

Knihy sú pre ľudí tým, čím sú pre vtákov krídla.

(John Ruskin)

Knihy sú nemí učítelia.

(Aulus Gellius)

Čítaj, aby si žil.

(Gustave Flaubert)

Vlastnou univerzitou nášho života je zbierka kníh.

(Thomas Carlyle)

Názov: Verejné knižnice na Hornom Považí v roku 2016: knižnice, štatistické údaje, zaujímavosti, inšpirácie...

Zostavili a príspevky spracovali: Mgr. Božena Sobolová a Mgr. Jana Neslušánová

Zodpovedná redaktorka: Mgr. Katarína Šušoliaková, riaditeľka KK v Žiline

Vydavateľ: Krajská knižnica v Žiline

Počet strán: 34

Náklad: 70 ex.

Rok vydania: 2017

Fotografie: archív Krajskej knižnice v Žiline, Obecnej knižnici v Tepličke nad Váhom,
Obecnej knižnice v Krasňanoch a Mestskej knižnice v Bytči

Vydané pre vnútornú potrebu knižníc.

